

Новоїтенко І.В., доцент кафедри економіки і права НУХТ

Novoitenko I.V., docent of faculty of economy and the right NUFT

Новоїтенко И.В., доцент кафедры экономики и права НУПТ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

WORK PROGRAMM OF THE DISCIPLINE «ECONOMY OF THE BUSINESS»

ПРОГРАММА УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ «ЭКОНОМИКА ПРЕДПРИЯТИЯ»

Ключові слова: економіка підприємства, підприємство, банкрутство, оборотні кошти, основні засоби, інвестиції, персонал, , нематеріальні активи, прибуток, доход, витрати, собівартість, рентабельність, ефективність

Key words: business economics, business, bankruptcy, working capital, fixed assets, investments, personnel, intangible assets, income, income, expenses, costs, profitability, efficiency

Ключевые слова: экономика предприятия, предприятие, банкротство, оборотные средства, основные средства, инвестиции, персонал,, нематериальные активы, прибыль, доход, затраты, себестоимость, рентабельность, эффективность

2011 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор _____ Іванов С.В.

« _____ » _____ 2011 р.

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни _____ «економіка підприємства» _____

Напрямок підготовки _____ 6.051701 «Харчові технології та інженерія»

Спеціальність «Технологія зберігання і переробки зерна», «Технологія хліба, кондитерських, макаронних виробів та харчових концентратів», «Технології бродильних виробництв та виноробства», «Технологія зберігання, консервування та переробки плодів, овочів»

Факультет _____ Технології бродильних та хлібопекарських виробництв

Кафедра _____ економіки і права _____

Форма навчання	Курс	Чверть (для денної форми навчання) або семестр	Кількість годин							Контроль навчальної роботи студентів		
			Всього	аудиторних занять			самостійної роботи			Підготовка до аудиторних занять	модульний (кількість модулів у кожній чверті)	підсумковий (чверть або форма контролю)
				Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Індивідуальні завдання (кількість завдань і загальна кількість годин)					
							Реферати і розрахунково-графічні роботи	Курсові проекти (роботи)	Контрольні роботи			
денна	II	3	108	16	8					60	2	
		4		16	8						60	2
заочна	III	6	108	8	6				1/9	85		іспит
скорочена	IV	7	108	6	2				1/9	91		іспит

1. Предмет і мета дисципліни, її місце і роль у навчальному процесі

Дисципліна “Економіка підприємства” викладається згідно з навчальним планом студентів напряму підготовки 6.051701 «Харчові технології та інженерія».

Студенти напряму підготовки 6.051701 денної форми навчання протягом курсу виконують модульні контрольні роботи та складають іспит. Студенти заочної форми навчання складають іспит, допуском до якого є захищена контрольна робота з економіки підприємства.

Вивчення дисципліни «Економіка підприємства» базується на знаннях дисципліни «Основи економічної теорії», «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

Предметом дисципліни «Економіка підприємства» є вивчення теоретичних, методологічних та практичних проблем функціонування суб'єкта господарювання в ринкових умовах, зокрема проблем ефективного використання ресурсів, зниження витрат, вибору методів ціноутворення, зміцнення фінансового стану, методики оцінки доцільності інвестицій, формування і використання персоналу, підвищення ефективності діяльності підприємства тощо.

Мета і завдання дисципліни – сформувати у студентів знання щодо основ функціонування підприємства у ринкових умовах господарювання, певний рівень економічного мислення, що дасть їм змогу орієнтуватися в конкретних економічних ситуаціях ринку, приймати економічно обґрунтовані господарські рішення.

Роль: в системі навчальних дисциплін бакалаврського рівня вона є основною в економічній підготовці студентів, спроможних миттєво та адекватно реагувати на зміни зовнішнього конкурентного середовища з метою утримання лідируючих позицій на ринку.

2. Цілі навчальної дисципліни

Цілі навчальної дисципліни “Економіка підприємства” є її системоутворювальними компонентами і визначають її структуру та зміст, діяльність і кінцеві результати навчання студентів (див. табл. 2.1.). Формування цілей ми здійснили за допомогою освітньо-кваліфікаційної характеристики і освітньо-професійної програми напряму підготовки 6.051701 відповідної змістовної частини галузевого стандарту вищої освіти ОКР “бакалавр”.

Таблиця 2.1

Цілі навчальної дисципліни

Номер цілі	Зміст цілі
	1. Студент повинен знати:
1.1.	Сутність економіки як науки, необхідність її виникнення. Місце «економіки підприємства» в системі навчальних дисциплін.
1.2.	Правові основи функціонування підприємства як суб'єкта господарювання.
1.3.	Класифікацію підприємств та їх об'єднань.
1.4.	Методи і принципи управління підприємством. Організаційні структури управління.
1.5.	Класифікацію ресурсів підприємства, джерела їх формування, методики оцінки ефективності їх використання та шляхи підвищення ефективності їх використання.
1.6.	Визначення і оцінку результатів діяльності підприємства.
1.7.	Сутність поточних і капітальних витрат, поняття собівартості продукції.
1.8.	Види цін та методи ціноутворення.
1.9.	Методичні підходи до оцінки ефективності роботи підприємства.
1.10.	Основні положення організації, планування та державного регулювання діяльності підприємства.
1.11.	Принципи мотивації трудової діяльності, форми та системи оплати праці на підприємстві.
1.12.	Методи і систему планування на підприємстві.
1.13.	Шляхи припинення діяльності підприємства.
	2. Студент повинен уміти:
2.1.	Формулювати визначення понятійного апарату дисципліни.
2.2.	Обирати організаційно-правову форму підприємства в залежності від мети створення і достатності статутного капіталу.

2.3.	Оцінювати ефективність використання окремих видів ресурсів підприємства, та його роботи в цілому.
2.4.	Аналізувати фінансовий і майновий стан підприємства.
2.5.	Проводити оцінку впливу чинників зовнішнього середовища на діяльність підприємства.
2.6.	Складати калькуляцію продукції, розподіляти витрати на капітальні та поточні
2.7.	Обирати метод ціноутворення та формувати ціну на продукцію.
2.8.	Обирати систему амортизації і нараховувати амортизаційні відрахування.
2.9.	Визначати економічну доцільність інвестицій.
	3. Студент повинен мати навички:
3.1.	Розв'язання економічних ситуацій.
3.2.	Створення, функціонування та припинення підприємства.
3.3.	Оцінки формування і ефективності використання економічних ресурсів підприємства.
3.4.	Проведення обґрунтування рішень щодо доцільності інвестування.
3.5.	Прийняття рішень та надання пропозицій щодо рівня підвищення ефективності діяльності підприємства.

3. Зміст навчальної дисципліни та види діяльності студентів

3.1. Лекційні заняття

№ п/п	Тема та зміст лекційного заняття	Кількість годин за формою навчання				Номер цілі
		денною	заочною	скороченою	другою вищою освітою	
Розділ 1. Підприємство в сучасній системі господарювання						
1.	<p>Підприємство як суб'єкт господарювання</p> <p>Поняття підприємства. Класифікація підприємств за метою діяльності, формою власності, організаційно-правовою формою господарювання, галузевим видом діяльності, розміром та чисельністю працівників. Класифікація об'єднань підприємств. Господарський, Цивільний, Податковий кодекси України. Закони України «Про господарські товариства», «Про акціонерні товариства». Закон України «Про ліцензування окремих видів діяльності». Статут та статутний капітал підприємства. Ринкове середовище функціонування підприємства.</p> <p><i>Література: [1-6; 15-19].</i></p>	2,0	0,2	0,2		1.1 2.1 3.2
2.	<p>Управління підприємством</p> <p>Сутність процесу управління. Функції, методи та стилі управління. Типи організаційних структур управління підприємством та органи управління підприємством.</p> <p><i>Література: [15-20, 24-26].</i></p>	2,0	0,2	0,2		1.2 1.4 3.2

Розділ 2. Ресурси підприємства

3.	<p style="text-align: center;">Основні засоби</p> <p>Поняття та класифікація основних засобів. Оцінка основних засобів за первісною, відновною, залишковою, справедливою, ліквідаційною вартістю. Процедура переоцінки вартості основних засобів.</p> <p>Фізичний та моральний знос основних засобів. Характеристика процесу відтворення основних засобів. Амортизація основних засобів: суть та особливості систем її нарахування. Класифікація основних засобів для цілей оподаткування.</p> <p>Показники ефективності використання основних засобів. Напрями підвищення ефективності використання основних засобів.</p> <p><i>Література: [15-19].</i></p>	4,0	1,0	2,0		1.5 2.1 2.3 2.8
4.	<p style="text-align: center;">Оборотні кошти</p> <p>Поняття, склад та характеристика оборотних коштів підприємства. Характеристика процесу обертання.</p> <p>Нормування оборотних коштів підприємства. Методи оцінки запасів в момент передачі їх у виробництво.</p> <p>Показники оборотності та шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів.</p> <p><i>Література: [15-19].</i></p>	2,0	0,7	0,7		1.5 2.1 2.3

5	<p>Персонал і продуктивність праці Поняття та класифікація персоналу. Правові основи використання персоналу на підприємствах України. Зміст понять професія, спеціальність, кваліфікація. Особливості обліку персоналу. Система управління персоналом: органи та функції. Трудова політика підприємства. Оцінка ефективності роботи персоналу. Продуктивність праці як економічна категорія. Чинники і резерви підвищення ефективності використання персоналу. <i>Література: [3,4,7-12, 15-19, 21-24].</i></p>	2	0,2	0,2		1.5 2.1 2.3
6	<p>Нематеріальні ресурси і активи Поняття та склад нематеріальних ресурсів підприємства. Особливості охорони прав на об'єкти промислової власності. Авторське й суміжне право. Взаємозв'язок між товарним знаком та брендом. Зміст раціоналізаторської пропозиції, ноу-хау, гудвілу. Методи оцінки вартості нематеріальних активів підприємства. Реалізація права власності на нематеріальні ресурси. Види платежів за використання нематеріальних ресурсів. <i>Література: [15-19].</i></p>	2	0,2	0,2		1.5 2.1 2.3

7	<p align="center">Інвестиційні ресурси та інноваційні процеси</p> <p>Поняття та класифікація інвестицій. Характеристика фінансових та капітальних, прямих та портфельних інвестицій. Види цінних паперів. Поняття, класифікація, значення інновацій та їх взаємозв'язок з інвестиціями.</p> <p>Процес прийняття рішення про доцільність інвестування. Показники ефективності інвестування. Методика оцінки доцільності інвестування з урахуванням фактору часу та ризику інвестування.</p> <p align="center"><i>Література:[15-19].</i></p>	4	0,7	0,7	1.5 2.1 2.3 2.9	
Розділ 3. Результати та ефективність виробництва						
8	<p align="center">Продукція промислового підприємства</p> <p>Поняття продукції та її класифікація за ступенем готовності. Асортимент та номенклатура.</p> <p>Виробнича програма підприємства. Виробнича потужність підприємства. Якість та конкурентоспроможність продукції. Маркетингова діяльність підприємства.</p> <p>Стандартизація та сертифікація продукції.</p> <p align="center"><i>Література:[13-19].</i></p>	2,0	0,0	0,0		2.1 1.6
9	<p align="center">Витрати й ціни на продукцію</p> <p>Поняття та класифікація витрат підприємства (поточні, капітальні, постійні, змінні, за видами діяльності, за економічними елементами). Сутність собівартості продукції. Проблеми та шляхи зниження собівартості продукції в умовах ринкової економіки. Види цін і методи ціноутворення. Державне регулювання ціноутворення.</p> <p align="center"><i>Література:[15-19].</i></p>	2,0	0,2	0,2		2.1 1.7 1.8 2.6

10	<p>Фінансові результати діяльності підприємства</p> <p>Доход підприємства: поняття, структура, класифікація. Прибуток як мета й узагальнюючий показник ефективної діяльності підприємства. Поняття та алгоритм визначення валового прибутку, прибутку до оподаткування, чистого прибутку. Особливості розподілу прибутку на підприємствах різних організаційно-правових форм. Показники рентабельності діяльності підприємства. Оцінка і діагностика фінансового стану підприємства.</p> <p><i>Література: [5, 15-19].</i></p>	2,0	0,2	1,2		2.1 2.4 2.8
11	<p>Ефективність діяльності підприємства</p> <p>Сутність, критерії та показники ефекту та ефективності господарської діяльності підприємства. Напрями підвищення ефективності діяльності підприємства за рахунок підвищення ефективності використання активів, персоналу та організаційно-технічних заходів.</p> <p><i>Література: [15-19].</i></p>	2,0	0,2	0,2		2.1 2.4 2.8
Розділ 4. Регулювання та планування діяльності підприємства						
12	<p>Державне економічне регулювання</p> <p>Основні економічні функції держави. Податкова та амортизаційна політика держави, принципи її формування та реалізації. Податки в системі державного економічного регулювання. Види податків та алгоритм їх визначення за Податковим кодексом.</p> <p><i>Література: [5, 15-19].</i></p>	2,0	0,2	0,2		2.1

13	<p align="center">Планування діяльності підприємства</p> <p>Прогнозування як передумова планування. Методи прогнозування. Планування як функція управління підприємством. Принципові основи планування. Місія, цілі і етапи стратегічного планування. Відмінність між стратегічним і тактичним плануванням. Поняття бізнес-плану, його зміст, структура й призначення. Зміст та завдання оперативного планування.</p> <p align="center"><i>Література:[15-19, 25, 26].</i></p>	1,0	0,0	0,0		2.1
14	<p align="center">Мотивація і оплата праці</p> <p>Сутність та методи мотивації. Відмінність мотивації від стимулювання.</p> <p>Політика оплати праці в ринкових умовах господарювання. Функції заробітної плати. Форми і системи оплати праці персоналу підприємства. Системи участі працівників підприємств у прибутках (доходах) за результатами їх діяльності на основі відносин власності.</p> <p align="center"><i>Література:[3,4,8-12,15-19, 21-24].</i></p>	2,0	0,0	0,0		2.1

15	<p>Банкрутство і ліквідація підприємства</p> <p>Шляхи припинення діяльності підприємства. Реорганізація підприємства шляхом злиття, перетворення в іншу юридичну особу, виділення, поділу, приєднання до іншого підприємства. Сутність банкрутства та фактори, що його викликають. Симптоми прояву банкрутства суб'єкта господарювання. Умови і порядок визначення юридичних осіб банкрутами в Україні. Процедура здійснення санкцій збанкрутілого підприємства. Черговість задоволення вимог кредиторів. Процедура порушення справи про банкрутство. Процедура ліквідації підприємства.</p> <p><i>Література: [15-19].</i></p>	1,0	0,0	0,0		2.1
	Всього	32	8	6		

3.2. Практичні (семінарські) заняття

№ п/п	Тема практичного (семінарського) заняття	Кількість годин за формою навчання			Діяльність студента	Номер цілі
		денна	заочна	скор.		
1	Підприємство як суб'єкт господарювання	1		-	Участь у дискусії, тести	1.2 1.3 3.1
2	Управління підприємством	1		-	Участь у дискусії, тести	1.2 1.3 3.1
3	Основні засоби	2	2	0,5	Вирішення задач, тести	3.1 1.5 2.8 3.3
4	Обігові кошти	1	1	0,5	Вирішення задач, тести	3.1 1.5 2.3 3.3
5	Персонал і продуктивність праці	1	1	-	Вирішення задач, тести	3.1 1.5 2.3 3.3
6	Нематеріальні ресурси і активи підприємства	1	-	-	Ситуаційні задачі, тести	3.1 1.5 2.3 3.3
7	Інвестиційні ресурси та інноваційні процеси	1	1	0,5	Вирішення задач, тести	3.1 1.5 2.3 2.9 3.3 3.5
8	Продукція промислового підприємства	1	-	-	Вирішення задач, тести	3.1
9	Витрати й ціни на продукцію	1	-	-	Вирішення задач, тести	3.1 2.6 2.7
10	Фінансові результати діяльності підприємства	1	1	0,5	Вирішення задач, тести	3.1
11	Ефективність діяльності підприємства	1	-	-	Вирішення задач, тести	3.1 3.5
12	Державне економічне	1	-	-	Участь у	3.1

	регулювання діяльності підприємств				дискусії, тести	
13	Планування діяльності підприємства	1	-	-	Складання бізнес-плану, тести	2.1 3.1
14	Мотивація й оплата праці	1	-	-	Участь у дискусії, вирішення задач, тести	2.1 3.1
15	Банкрутство й ліквідація підприємства	1	-	-	Ситуаційні задачі, тести	2.1 3.1
		16	6	2		

3.3. Індивідуальні завдання

№ пор.	Вид завдання	Діяльність студента	Номер цілі
Заочна форма навчання			
1	Контрольна робота	Аналіз та обробка літератури. Вирішення задач	2.1 3.1

4. Використання інформаційних технологій

Вид заняття	Тема заняття	Форма використання інформаційних технологій	Назва програмного засобу	Для яких видів діяльності використовується
Практичні заняття	Основні засоби підприємства	Програма для розрахунку вартості основних засобів підприємства та показників їх використання	fond	Виконання задач по темі
Практичні заняття	Обігові кошти підприємства	Програма для розрахунку показників використання оборотних засобів підприємства	oborot	Виконання задач по темі
Практичні заняття	Інвестиційні ресурси та інноваційні процеси	Програма для розрахунку показників, що характеризують ефективність реальних інвестицій	invest	Виконання задач по темі

5. Зміст модулів навчальної дисципліни, їх оцінювання в балах, форми і терміни поточного і модульного контролю IV семестр, III-IV чверть

№ модуля	Елементи модуля	Кількість балів		Поточний контроль знань студентів	
		мінімальна	максимальна	Форма контролю	Тиждень семестру
I	Лекційний курс Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання				1
	Тема 2. Управління підприємством				2
	Тема 3. Основні засоби підприємства				3
	Тема 4. Обігові кошти підприємства				4
	Практичні заняття Практичне заняття 1. Тема 1, 2.	1	3	вирішення ситуаційних задач, усне опитування	1
Практичне заняття 2. Тема 3, 4.	5	12	вирішення задач, модульна контрольна робота	3	
	Всього за модуль I	6	15		
II	Лекційний курс: Тема 5. Нематеріальні ресурси і активи підприємства				5
	Тема 6. Персонал підприємства й продуктивність праці.				6
	Тема 7. Інвестиційні ресурси підприємства та інноваційна діяльність				7
	Тема 8. Продукція промислового підприємства				8
	Практичні заняття Практичне заняття 3. Тема 5, 6	1	3	вирішення задач, усне опитування	5
Практичне заняття 4. Тема 6, 7	5	12	вирішення задач, модульна контрольна робота	7	
	Всього за модуль II	6	15		
	Всього за III чверть	12	30		

III	Лекційний курс: Тема 9. Витрати і собівартість продукції				9
	Тема 10. Види цін та методи ціноутворення				10
	Тема 11. Фінансові результати діяльності підприємства				11
	Тема 12. Ефективність діяльності підприємства				12
	Практичні заняття Практичне заняття 5. Тема 8, 9.	1	3	вирішення задач, тестові завдання вирішення задач, модульна контрольна робота	9
Практичне заняття 6. Тема 9, 10.	5	12	11		
	Всього за модуль III	6	15		
IV	Лекційний курс: Тема 13. Державне економічне регулювання діяльності підприємства.				13
	Тема 14. Планування діяльності підприємства.				14
	Тема 15. Мотивація і оплата праці				15
	Тема 16. Банкрутство і ліквідація підприємства				16
	Практичні заняття Практичне заняття 5. Тема 8, 9.	1	3	вирішення задач, тестові завдання вирішення задач, модульна контрольна робота	13
Практичне заняття 6. Тема 9, 10.	5	12	15		
	Всього за модуль IV	6	15		
	Всього за IV чверть	12	30		
	Іспит	36	40		16
	Всього за семестр	60	100		

6. Підсумковий контроль знань, умінь і навичок студентів з дисципліни

Форма навчання	Чверть (семестр)	Форма підсумкового контролю
Денна	IV (IV)	За підсумком результатів модульного контролю навчальної роботи студентів та іспиту, проведеного у письмовій або усній формах за екзаменаційними білетами, шляхом переведення балів в екзаменаційні оцінки за шкалою: 60-74 бали – «задовільно», 75-89 балів – «добре», 90-100 балів – «відмінно».
Заочна	III (VI)	Іспит у письмовій або усній формах за екзаменаційними білетами
Скорочена	IV (VII)	Іспит у письмовій або усній формах за екзаменаційними білетами

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань, умінь і навичок студентів на іспиті

Оцінка або бали за формою навчання		Критерії оцінки
денна	заочна	
90-100	відмінно	Виставляється студенту, який повністю та досконало вивчив і засвоїв матеріал програми, відпрацював літературні джерела з дисципліни, передбачені програмою, Господарський, Цивільний, Податковий Кодекси, основні Закони України та рішення Уряду з питань функціонування підприємства, економіки праці та соціально-трудових відносин, чітко і змістовно відповідає на питання екзаменаційного білету, теоретичні і методичні викладки підтверджує фактичними даними, розрахунками, вільно відповідає на додаткові питання по програмі курсу, без помилок розв'язує задачі модульної контрольної роботи, екзаменаційного білету.
75-89	добре	Виставляється студенту, який твердо засвоїв матеріал програми курсу, Господарський, Цивільний, Податковий Кодекси, основні Закони України та рішення Уряду з питань функціонування підприємств галузі, без суттєвих помилок відповідає на питання екзаменатора, не допускає принципових помилок при розв'язуванні задач модульної контрольної роботи, екзаменаційного білету.

60-74	задовільно	Виставляється студенту, який вивчив матеріал програми по конспекту, нечітко відповідає на питання екзаменаційного білету і додаткові питання екзаменатора, при розв'язуванні задач допускає прорахунки принципового характеру, не додержується послідовності в викладенні матеріалу програми, з труднощами розв'язує задачі.
0-59	незадовільно	Виставляється студенту, який поверхово або зовсім не відповідає на питання екзаменаційного білету, не відповідає на додаткові запитання, проявляє нерозуміння теоретичних та практичних знань з економіки підприємства, не може розв'язати задачу і підкріпити теоретичні і методичні питання прикладами

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри

Протокол № _____ від „   ” _____ 2011 р.

Завідувач кафедри _____ проф.

Заїнчковський А.О.

Викладач навчальної дисципліни _____ доц.

Новойтенко І.В.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

основна

1. Конституція України, Київ, 1997. Прийнята Верховною Радою України 26 червня 1996 р. К., “Преса України”, 1997 р., 80 с.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV із змінами та доповненнями.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. №1618.
4. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 р. №435 із змінами та доповненнями
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755- IV із змінами та доповненнями
6. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 р. із змінами та доповненнями.
7. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. №514-VI із змінами та доповненнями
8. Закони України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. №40-IV
9. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. №1560-XII
Закон України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” від 01.06.2000 р. № 1775 – III// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. – 2002. – № 11/1 (278). – С. 47.
9. Закон України «Про власність» від 7.02.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 20. - ст. 249.
10. Закон України від 01.07.93 р. “Про колективні договори і угоди” // ВВРУ. – 1993. – №36.
11. Закон України “Про відпустки” від 15 11.1996 р.
12. Закон України “Про оплату праці” від 05.11.1995 р. із змінами та доповненнями
13. Закон України “Про охорону праці” від 14.10.1992 р. із змінами та доповненнями
14. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами // БЗЮПУ. – 1993. – № 36.
15. Кодекс Законів України про адміністративні порушення. – К.: Юрінком, 2002
16. Указ Президента України “Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва” від 03.07.1998 р. №727.
16. ДСТУ ISO 9001-2001 Системи управління якістю. Вимоги. – К.: Держстандарт України, 2001 р. – 29 с.
17. ДСТУ ISO 9004-2001 Системи управління якістю. Настанови щодо поліпшення діяльності. –К.: Держстандарт України, 2001. – 44с
18. Бойчик І.М. Економіка підприємства. Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.
19. Бондар Н.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2005. – 526 с.

20. Величко В.В. Економіка підприємства: навч. посіб. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 169 с.
21. Грещак М.Г., Колот В.М., Наливайко А.П. Экономика предприятия. – К.: КНЭУ, 2003. – 606 с.
22. Економіка підприємства: Навчальний посібник / за заг. ред. П.В. Круша, В.І. Подвігіної, Б.М. Сердюка. – К.: Ельга-Н, КНТ, 2007. – 780 с.
23. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С.Ф. Покропивного. – К.: КНЕУ, 2003. – 608 с.
24. Економіка підприємств харчової промисловості: Підручник / За заг. ред. А.О.Заїнчковського. – К.: Урожай, 1998. – 272 с.
25. Іванілов О.С. Економіка підприємства: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2010. – 728 с.
26. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 679 с.
27. Семенда Д.К. Економіка підприємства: навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2009. – 400 с.
28. Шегда А.В. Економіка підприємства: збірник тестів і задач. – К.:ЦУЛ, 2010. – 256 с.
29. Економіка підприємства. Методичні вказівки до вивчення дисципліни, виконання контрольних робіт для студентів спеціальності 6.090700 «Технології зберігання і переробки зерна», «Технологія хліба, кондитерських, макаронних виробів та харчових концентратів», «Технології бродильних виробництв та виноробства» денної, заочної та скороченої форм навчання, 2003. - №6119

додаєкова

30. Закон України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. № 1602-III
31. Стандарт бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. – 2001. – № 52/2 (467). – С. 43.
321. Стандарт бухгалтерського обліку 9 “Запаси”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. №246 // Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. – 2001. – 52/2 (467) . – С. 51.
33. Стандарт бухгалтерського обліку 16 “Витрати”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. – 2001. – 52/2 (467) . – С. 72.
34. Армстронг М. Менеджмент: методы и приёмы: Пер. С англ.. изд. -К.: Знання-Прес,2006. – 876 с.
35. Бачевський Б.Є., Заблодська І.В., Решетняк О.О. Потенціал і розвиток підприємства: Навчальний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2009. – 400 с.
36. Давидович І.Є. Управління витратами: Навч. посібник. – К.:ЦУЛ, 2008. – 320 с.
37. Жданова Л.А. Организация и управление промышленной фирмой в развитых странах. – М.: Высшее образование, 2010. – 282 с.
38. Колот А. М. Мотивація персоналу. – К.: КНЕУ, 2002. – 340 с.

39. Круш П.В. Внутрішній економічний механізм підприємства: навч. посіб. – К.: ЦУЛ – 2008. -206 с.
40. Мостенська Т.Л., Новак В.О., Луцький М.Г., Симоненко Ю.Г. Корпоративне управління: підручник. – К.: Каравела, 2011. – 384 с.
41. Турманидзе Т.У. Экономическая оценка инвестиций: Уч. пос. – М.: Экономика, 2008. – 342 с.